

Hallituksen kokous 4/2021

Aika: Torstai 30.9.2021 klo 18

Paikka: Jäälänmaja

Läsnä: Eero Laine, puheenjohtaja
Jaakko Laine, varapj.
Birger Ylisaukko-oja, siht.
Markku Vuolteenaho, jäsen
Otto Moilanen, jäsen
Juha Lumila, varajäsen
Jouko Uusitalo, varajäsen

Poissa: Ismo Karhu, jäsen
Hannu Ronkainen, varajäsen
Tuure Mäkelä, varajäsen
Iiro Sarjanoja, varajäsen

Lisäksi paikalla oli Kari Tiri.

1. Kokouksen avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Todettiin läsnäolijat.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Juha Lumila. Aiemmin sovitun käytännön mukaisesti pöytäkirjan allekirjoittavat hänen lisäksi puheenjohtaja ja sihteeri.

4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin sihteerin laatima työjärjestys.

5. Tilannekatsaus

Yhdistyksen taloustilanne todettiin edelleen hyväksi. Yhdistyksen voimassa olevat avustukset päättyvät tänä vuonna. Mikäli avustusten piirin hyväksytään yhdistyksen kymmenvuotishistoriikki, avustukset tulevat käyttöön lähes täysimääräisesti.

Jäälänjärven tulovirtaamassa on esiintynyt kaksi tulvapiikkiä; ensimmäinen juhannuksen tienoilla ja toinen syyskuun puolivälissä. Kummallakin kerralla tulovirtaamahuippu on ollut 1,5 kuutiometriä sekunnissa. Kesän tulovesivolyymi on

ollut noin 2,5 miljoonaa kuutiometriä eli lähes kaksi kertaa järven tilavuus. Hieman suurempi volyyymi on ollut vuosina 2016, 2019 ja 2020. Vuoden 2015 volyyymi on ollut 5,5 milj. kuutiometriä. Tulovesivolyymi ja sen kertymisajankohta vaikuttaa olennaisesti järven veden laadun kehittymiseen kesän kuluessa.

Suuren tulovesivolyymien seurauksena veden väriarvot ovat olleet korkeahkoja, joskin pitemmän ajan trendi on edelleen aleneva. Tulovesissä on todettavissa liukoisten ravinnepitoisuuksien kasvu. Mitä ilmeisimmin tämä johtuu ikääntyvistä suometsäojista. Turpeen hajoamisen on havaittu vapauttavan enemmän ravinteita kuin aiemmin on ymmärretty. Korteojan kosteikko pidättää ravinteita erittäin hyvin. Saarisenojan suunnalla Järvioltaan tulokset ovat nyt melko hyviä ja näyttävät systemaattisilta sekä ravinteiden että kiintoaineen ja raudan osalta.

Rakenteiden hoidosta todettiin, että Kalamäen huoltotie ja Kokkohaaran huoltoura on kunnostettu. Lietteenpumpaus on viivästynyt ja käynnistetään viipymättä. Vastuuhenkilöistä sovittiin. Samoin sovittiin Järvioltaan puomin vähäisten vaurioiden korjaamisesta.

6. Yhdistyksen juhlavuosi

Yhdistyksen kymmenvuotishistoriikka on jaettu noin 350 kappaletta ja jakelua jatketaan. Kirja on saanut hyvän vastaanoton. Jäälin kyläjuhla todettiin erittäin onnistuneeksi. Tapahtumaan osallistui neljäsataa henkeä, näiden joukossa mm. Oulun kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Kiimingin kirkkoherra sekä ELY-keskuksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen edustajat. Ympäristöministeri lähetti henkilökohtaisen tervehdyksen.

Yhdistystä onnittelivat rahalahjoituksella GoArctic, ProAgria ja Kiimingin eläkeläiset sekä 17 yksityishenkilöä joko rahalahjoituksella tai liittymällä jäseneksi. Hallitus haluaa kiittää lämpimästi kaikkia lahjoittajia samoin kuin tapahtumaan osallistuneita.

Ohjelma oli tasokasta ja sitä oli vähintäänkin riittävästi. Samoin tarjoilu. Hallitus halusi kohdentaa erityisen kiitoksen tarjoilua hoitaneille henkilöille erinomaisesta palveluasenteesta. Yhdistyksen yhteistyökumppaneita tapahtuman järjestämisessä olivat Jäälin Asukasyhdistys, LC Jääli, Jäälin koulu, Jääli Martat ja Kiimingin seurakunta. Yhdistyksen juhlakustannukset olivat noin 3500 euroa.

7. Kummiluokkatoiminta ja kouluysteistyö

Hallitus hyväksyi esitetyn 750 euron maksun Jäälin koulun luokkaretkirahastoon kahvitarjoiluun järjestämisestä. Summa sisältää tarvikehankinnat. Lisäksi hallitus päätti maksaa 200 euroa kummiluokan leirikoulua varten hyvityksenä koulun hoitamista tehtävistä juhlissa.

8. Rautailmiötutkimus

ELY-keskus on myöntänyt Oulun yliopistolle kolmivuotisen tutkimusrahoituksen. Yhdistys on sitoutunut osallistumaan työhön 500 talkootunnilla. Tähän mennessä on tehty rauta-humuskiintoaineen laskeutumisen tehostamista tavoitteleva biopolymeerikoe. Tulosten analysointi on vielä kesken, mutta alustavasti vaikutus ei näytä kovin merkittävältä. Mallinnuksia maasto-ohjelmaa varten valmistellaan. Suosimulaattorin tulosten esittelyyn etsitään visualisointityökalua, minkä jälkeen

järjestetään maanomistajatilaisuus. Tutkimukseen on nimetty ohjausryhmä, joka kokoontuu 15.10.2021. Viestintäryhmä on pitänyt yhden kokouksen.

9. Kalastustutkimus

Pohjois-Suomen kalatalouskeskus on tehnyt Jäälänjärven kalastustutkimuksen ELY-keskuksen toimeksiannosta. Alustavien havaintojen mukaan tulokset ovat melko samanlaiset kuin vuonna 2016, jolloin tutkimus tehtiin edellisen kerran. Vuosiin 2005 ja 2011 verrattuna kalakannan rakenne on olennaisesti parempi. Pienten särkien ja ahventen määrä kaippaa tutkijoiden mielestä toimenpiteitä. Myös suuria haukia pitäisi poistaa. Tutkimuksen raportti valmistuu syksyn kuluessa.

10. Sinileväseuranta

Jäälänjärven sinileväseuranta siirtyi yhdistykselle, kun Oulun kaupunki ei havainnointia enää jatkanut. Yhdistyksen seurannassa ei ole havaittu sinilevää virallisella havaintopaikalla. Tulokset on raportoitu valtakunnalliseen järjestelmään.

11. Korteojan padon peruskorjaus

Korteojan pato on peruskorjauksen tarpeessa. Samalla padon rakennetta on syytä muuttaa niin, että säätötarve vähenee. Työ päätettiin siirtää kesään 2022.

12. Viestintä ja vuorovaikutus

Yhdistyksen juhlavuosi ja –tapahtuma on näkynyt erittäin paljon mediassa ja sidosryhmien kohtaamisessa:

- 22.6.2021 Rantapohja: Rautailmiö tutkittavaksi Jäälänjärven valuma-alueella
- 22.6.2021 GTK:n kuusi tutkijaa kävi yhdistyksen vieraana
- 3.8.2021 S-ryhmän Ex-kilta tutustui Kalamäkeen ja Koiteli-reittiin
- 26.8.2021 Rantapohja julkaisi aukeaman ennakkojutun Jäälän juhlasta
- 27.8.2021 Kaleva täytti Puheenaihe-sivun Jäälän juhlahjutulla
- 27.8.2021 Vesistökuunnostusverkosto juhlisti yhdistyksen kymmenvuotistapahtumaa "kuukauden luvulla 10"
- 29.8.2021 Kalamäen juhlaan osallistui neljäsataa vierasta
 - ympäristöministeri lähetti henkilökohtaisen onnitteluviestin
 - kaupunginhallituksen puheenjohtaja oli paikalla
 - Oulun kaupungin konsernijohtaja piti juhlapuheen
 - Kiimingin kirkkoherra oli paikalla
 - ELY-keskuksen, SYKE:n ja LUKEn edustajat olivat paikalla
- 30.8.2021 MunOulu julkaisi ison juhlahjutun
- 1.9.2021 Kiiminkijoki ry tutustui Jäälän vesienhoitoon
- 2.9.2021 Rantapohja kertoi Jäälän juhlasta
- 4.9.2021 Yhdistys osallistui Jäälän koulun hyvinvointimessuille
- 6.9.2021 Jäälän juhlavideo julkaistiin mm. Jäälän puskaradiossa
- 7.9.2021 Pro Valkias- Niilesjärvi ry:lle kerrottiin Jäälän vesienhoidosta 19.9.2021
- MunOulu kertoi Jäälän kummiluokkatoiminnasta
- 25.9.2021 Kaleva nosti Jäälänjärven kunnostuksen ympäristötyön esimerkiksi
- Tulossa:
 - 11.10.2021 Alakylän koulun 6. luokan pimeävaellukselle järjestetään esittely
 - ELY:n vesistökuunnostuskurssin virtuaalinen kohdevierailu Jäälään
 - Yhdistyksen esittelyä Jäälän koulun 8. luokille (4 esitystä) viikolla 44

13. Muut asiat

Todettiin Vesistö-kunnostusverkoston vuosiseminaarin kiinnostavimmat puheenvuorot: prof. Jukka Horppila: "Vastaavatko järvet kunnostuksiin? Kehittyvätkö kunnostusmenetelmät" sekä Hannu Hökkä: "Vesiensuojelu suometsien hoidossa". Lisäksi kuultiin Anna-Lena Granlund – Blomfeltin mielenkiintoinen esitys geotuubiruoppauksesta Kauniaisten Gallträsk-järvessä.

Keskusteltiin Koiteli-reitin ylläpidosta ja huollosta. Vesienhoitoyhdistys päätti olla aloitteellinen asiassa ja kutsua koolle yhteistyökumppanit; Jäälän asukasyhdistys, LC Jääli sekä pyöräilyharrastajat. Tavoitteena on sopia eri ylläpitotehtävien vastuutahot ja -henkilöt. Jaakko Laine järjestää tilaisuuden.

14. Seuraava kokous

Hallitus kokoontuu tarvittaessa.

15. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 19.30.

Vakuudeksi

Eero Laine
puheenjohtaja

Birger Ylisaukko-oja
sihteeri

Juha Lumila
pöytäkirjantarkastaja